

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Величка Иванова Милина,
научни специалности „Политология“ и „Организация и управление
извън сферата на материалното производство”

Относно: дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките” в професионално направление 3.7 Администрация и управление, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство” във ВСУ „Черноризец Храбър”

Автор на дисертационния труд: д-р Татяна Анатолиевна Чернявская

Тема на дисертационния труд:

**УПРАВЛЕНИЕ НА САМОДОСТАТЪЧНОТО РАЗВИТИЕ НА
ТРАНСПОРТНО-КОМУНИКАЦИОННАТА СИСТЕМА НА УКРАЙНА**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури за защита на дисертационния труд, определено със Заповед № 737 от 23.06.2017 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър”

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Постигането на устойчиво и продължаващо самодостатъчно развитие на държавата е всеобщ проблем в условията на предизвикателствата породени от глобалната криза във взаимосвързания и взаимозависим свят. За Украйна неговото решаване е особено критично и е съизмеримо с доказване на идентичност и еманципираност в международните политически и икономически отношения. Задачата е изключително трудна заради доминирането на характеристики, които определят страната като „ключова геополитическа зона“. Понятието се отнася до държави, чиято значимост произтича не от тяхната мощ или

мотивация, а по-скоро от характера на местоположението им и от последиците на потенциалната им уязвимост за поведението на геостратегическите играчи. Днес, това обстоятелство е с негативни ефекти върху устойчивостта на социално-икономическото развитие на Украйна, но авторът на докторския труд изхождайки от тази даденост предлага стратегическо решение на ключовия проблем за определяне на инструмента за постигане на самодостатъчно и безопасно ниво на развитие на страната - транспортно-комуникационната система (ТКС). Д-р Чернявская заявява сериозната научна амбиция за нейното комплексно изследване през призмата на оценката ѝ като възможен двигател на социално-икономическия растеж.

В този контекст, темата на дисертационното изследване е не само особено актуална, но и с потенциал за висока както теоретична, така и практическа стойност и значимост, които убедително са обосновани от автора.

2. Оценка на научните резултати

Представеният дисертационен труд е завършено, самостоятелно проведено научно изследване, което има сложен интердисциплинарен характер. Темата е комплексна и задължителна предпоставка за разработването ѝ са високата теоретична подготовка, добрите аналитични способности и опит в извършването на научни изследвания.

Библиографският списък включва 329 заглавия. Те са реално използвани и цитирани в текста на дисертацията, което дава възможност да се отличи авторския принос в изследването. Използваният богат научен апарат, правилно подбраните изследователски методи и подходи, демонстрираната способност за конструктивен анализ, научни обобщения и аргументирани предложения са доказателство за висока научна ерудиция. Текстът е обогатен и сполучливо онагледен с таблици и фигури (част от тях създадени от автора), което способства за лесното

му възприемане и разбиране същността на предложената концепция.

Изложението е структурирано в пет основни части и в рамките на поставените ограничения представя пълноценно развитие на темата.

Обектът на изследването и предметът на цялостния анализ в дисертационния труд са коректно дефинирани и са пряко и непосредствено свързани с целта на научното търсене – „обосновка на теоретико-методологическите, научно-методическите и приложните основи на управлението на процесите на самодостатъчното развитие на транспортно-комуникационната система“. Тази научна цел убедително е постигната чрез последователното и в пълен обем решаване на конкретизиращите я десет основни изследователски задачи, които така както са формулирани, имат характера на значими самостоятелни научни проблеми - разработване и одобряване на методика за определяне на нивото на икономическата самодостатъчност на ТКС; разработване на механизъм за държавно стимулиране на самодостатъчното развитие ТКС; прогноза за самодостатъчното развитие на ТКС до 2026 и т.н.

Постигнатите в работата резултати убедително доказват основната изследователска хипотеза, че „транспортно-комуникационната система е трансферен фактор за постигане на икономическа самодостатъчност, а значи и национална сигурност“.

Демонстрираните от д-р Татяна Чернявская висока експертиза, способност за научен анализ и стратегическо мислене, както и постигнатите резултати в дисертационното изследване, съответстват на изискванията за претендираната научна степен.

3. Оценка на приносите в дисертационния труд

Основните постижения по темата са детайлно структурирани като 23 теоретични и научно-практически изводи, така както те са получени по хода на изследването, след което са генерализирани от д-р

Чернявская в седем научни и три научно - приложни приноса. Приемам самооценката на автора на дисертационния труд за характера и значимостта на постигнатите резултати, които обогатяват научното знание и подпомагат практиката. Като най - съществени от тях определям:

- Обосноваването на научно-методологическата същност на икономическата самодостатъчност, коридора на самодостатъчност, както и предложената, по 24 признака, класификационна схема на самодостатъчност.

- Предложеният триизмерен концептуален модел за развитие на самодостатъчност.

- Предложената структурно-функционална организация на транспортно-комуникационната система чрез три слоя: транспорт – инфраструктура – интерфейс.

- Разработването на методически инструментариум за определяне нивото на икономическа самодостатъчност на социално-икономическата система.

- Обосноваването на иконометричен модел за прогнозиране на самодостатъчното развитие на ТКС и на концептуална стратегия за самодостатъчното ѝ развитие.

Авторефератът към дисертационния труд вярно и точно отразява неговото съдържание. Декларирани са впечатляващите общо 72 научни публикации по темата на дисертационния труд, които гарантират публичност на постигнатото, демонстрират последователен интерес към изследваната тема и са потвърждение, че получените резултати са лично постижение на д-р Чернявская.

3. Критични бележки и препоръки

Изследване върху такъв сложен, значим и актуален проблем, какъвто е разработването на теоретико-методологически, методически и

практически подходи за управление на самодостатъчното развитие на ТКС на Украйна, безспорно предизвиква интерес и поставя въпроси, които не е възможно да се отбележат в едно становище. Заради оригиналността на тезите и аргументите, други подходи и решения на проблема за устойчивото развитие на Украйна днес, биха могли само научно да спорят със защитените в докторската работа тези.

5. Заключение

Давам положителна оценка на дисертационния труд „Управление на самодостатъчното развитие на транспортно-комуникационната система на Украйна”. В него са спазени всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Наредбата за Академичния състав на ВСУ за придобиване на научната степен „доктор на науките”. Въз основа на общата ми оценка за достойнствата на дисертационния труд, приносите в него и тяхната значимост за обогатяване на съществуващите знания и приложимостта им в практиката, предлагам на научното жури да присъди на д-р Татяна Анатолиевна Чернявская научната степен „доктор на науките” в професионално направление 3.7 Администрация и управление.

29.06.2017

Член на научното жури:

проф. д-р Величка Милина